

1766

מדינת ישראל
הכנסת

רשמה מ.ב.

פרוטוקול מספר 27/ב'
מישיבת הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום ג', י"ט סיון תשי"ז - 18.6.57
בשעה 08.35

- י. ריפתין - יו"ר
- ד. הכהן
- ר. הקטין
- ח. לנדאו

משתתפים:

- סר הפנים י. בר-יהודה
- סר סילברסטון - מסרד הפנים
- סר רוזן - מסרד הפנים
- סר דשבטקי - מסרד הפנים, אגף התכנון
- סר אפרת - מסרד הפנים, אגף התכנון
- סר גלס - מסרד הסטפטים
- סר איס-טלום - עיריית ירוסלים

מזמנים:

1. חוק לתיקון פקודת בנין ערים (המסד)
2. מסקנות הוועדה בענין פינוי תוסבי הבתים הרעועים בירוסלים ובמקומות אחרים
3. חוק להארכת תוקף תקנות שעת חירום (יציאה לחו"ל).

סדר-היום:

היו"ר י. ריפתין: פותח את הישיבה.

1. חוק לתיקון פקודת בנין ערים (המסד)
תוספת סעיף 20(ה) לפקודה

היו"ר י. ריפתין: (קורא את הסעיף).

סר גלס:
המדובר בסעיף זה בעיקר על משכנתאות. הכלל הוא שהמשכנתא הולכת עם בעל הקרקע הקודם, אבל כלל זה יכול לחול על זכויות שיש להן מסמעות טופוגרפית. אם במקום מסויים ניתנת זכות מעבר, אין טעם להעביר אותה למקום אחר. דבר זה עלול לפגוע בבעלים החדשים של אותן חלקות לאחר החלוקה מחדש. ברור שבתכנית צריכה להיות אפשרות להפקיע זכויות כאלו. סעיף 26 לפקודה הוא הסעיף המדבר על הוראות בדבר הפקעת געלות, עם ביקורת משפטית בדבר גובה הפיצויים וכו'. כל הערבויות ניתנות לאדם הנפגע. סעיף 34 לפקודה מדבר על נזקים שייגרמו לבעל הקרקע אבל שלא בעקב הפקעה.

ח. לנדאו:
אדם שקיבל מגרש אחר תמורת מגרש שהיה לו, שטויו פחות מהמגרש הקודם, ועל המגרש הקודם היה שיעבוד. מהו הדין במקרה שהמגרש החדש שהוא מקבל אינו מכסה את סכום ושיעבוד של המגרש הקודם? במקרה זה יוצא בעל המשכנתא מפי"ד את כספו.

סר גלט:

אם זהו עיקול מטעם ביהמ"ס, אינני רואה כאן בעיה. ע"י צו נוסף של ביהמ"ס אפשר להרחיב את העיקול גם על תביעת הפיצויים ע"י מתן הודעה לוועדה הסקוטית. אם זוהי משכנתא - יש באמת סכנה סטטית. הדרך היחידה במקרה זה היא לקבל הבטחה נוספת ע"י הגשת תביעה. אני סודה שיכולים להיות מקרים שזמן הפרעון של המשכנתא אינו חל מיד ואז החייב יכול להתנגד.

סר אמרת:

פתרון-מה עשוי להצא ע"י עצם הטלת התפקיד של חלוקת המגרשים בין הבעלים על הוועדה המחוזית. כי ועדה מחוזית שוקלת תמיד את ערכו של המגרש הקודם.

סר טילברסטון:

לגבי שיעבודים שיווצרו בעתיד, אני חושב שהשפעת החוק תביא לשינוי בטוח חוזה המשכנתאות, ובוודאי ירצו בעתיד לכלול סייג שהחלק היחסי של החוב יעמוד לפרעון מירי עם ההחלפה. לא גרין לכתוב זאת בחוק. כי העסקות מסתנות בצורתן לפי שינויי החוק. לגבי משכנתאות אפשר אולי להכניס אוטומטית למשכנתאות הקיימות את הסעיף שבעתיד יכניסו הצדדים בוודאי ביזמתם-הם לחוזים, כלומר: להכניס באופן אוטומטית סייג שהחלק היחסי עומד לפרעון באופן מיידי, אם יהיה צורך בכך כתוצאה מחלוקה.

סר גלט:

ע"כ יכול להיגרם עוול לבעל המגרש. יכול להיות בעל מגרש המסלם את חובו בדייקנות, ואם כתוצאה מפרצלציה ירד ערכו של המגרש וכל סכום המשכנתא יעמוד לפרעון מירי, יהיה זה עוול עבורו. אולי כדאי מפוא לתת לוועדה המחוזית סמכות להחליט במקרים שיראו לה שסכום הפיצויים או חלק מהם, שיש בו כדי להבטיח את המשכנתא, יופקד בניהם כדי לשמש בטחון לבעל המשכנתא כשיבוא זמן פרעון החוב. אם כן, כאמור, זוהי תביעה באי-בחיב המסלם את חובו בסדר, אבל אולי יש בכך מסוים פתרון חלקי.

היו"ר י. ריפתין:

הייתי מבקש שהיועצים המשפטיים ימצאו טכניקה זו נוסחה מכסימלית.

היועצים:

היועצים המשפטיים יבטו לסצוא נוסחה מכסימלית לגבי הבטחת משכנתא או שיעבוד הרובץ על מגרש כלשהו ושכתוצאה מחלוקה מחדש ערכו של המגרש החדש שמקבל הבעל הוא פחות מסכום השיעבוד.

ח. לנדמן:

לפי החוק, אם היה חוזה של חכירה או שכירות לגבי מגרש בודד ועכשיו, ע"י ביחוד, יהיו על המגרש כל ההסכמים הקודמים בטלים אם אין לגביהם הסכמת הבעלים החדשים?

סר גלט:

החוכר אף הוא צד מעוניין והוא יכול להתנגד לעצם חלוקת-המשנה או הביחוד בפני הוועדה המחוזית.

המחוזית:

אין גבי תמיה-דעים עם ח"כ לנדמן שהשכירות בטלה אוטומטית עם איחוד המגרשים. נכון שאם אחד הבעלים של מגרש מסוים משכיר את הרכוש המשותף בלי הסכמת הצד השני, החוזה בטל. אבל במקרה של שכירות קיימת והרכוש נהפך רק אח"כ לרכוש משותף - יכולות להתעורר שאלות מה יהיה הנושא של השכירות, אבל אינני מסכים לגירסה שע"י הביחוד ללא חלוקה מחדש בטלה השכירות שכבר קיימת.

במקרים שאי-אפשר יהיה להמשיך ולבצע את השכירות עפ"י רפרצלציה ואיחוד המגרש החדש, יכול להיות שהחוכר יוכל לדרוש פיצויים עבור הפקעת זכותו. אפשר לצרף עניין זה לסעיף 20(ו) המדבר על מקרים שכפו על אדם שותפים שלא טרצונו.

ח. לנדמן:

לפי החוק הקיים כיום יכול הבעל החדש להידבר עם הבעל הישן ולהסיר את זכותו של החוכר.

ועדת הפנים - 18.6.57

שר הפנים: בסעיף קטן (2) אפשר גולי להוסיף שאם היה חוזה חכירה, הוא ישאר בעל תוקף על החלק המתאים של הרכוש המשותף.

מר גלס: הבעיה הייחודה של איחוד וחלוקה מחדש. הבעיה היא של איחוד ללא חלוקה מחדש. לכן אינני יכול להזדקק לסעיף (ה) המדבר על גורל האיחוד וחלוקה מחדש. בסעיף (ו), המדבר על איחוד ללא חלוקה מחדש, הצעתי שאם הדבר בטוח יגרום עוול לשוכר - הוא יוכל לדרוש, במקביל לבעל החלק הבלתי-מחולק, שיפדו את זכותו. עדיין אינני בטוח לסי הוא יכול לבוא בתביעה זו.

שר הפנים: אפשר להוסיף סעיף שיבטיח כי אם היתה זכות חכירה על מגרש ומהווה עכשיו חלק של מגרש מסווג - לא פוקעת זכותו של החוכר לחכירה של חלק פרופורציונלי של המגרש החדש.

מר חלק: עקרונית יש צורך להוסיף פסקות מתאימות בנוגע להבטחת זכותו של שוכר. היועצים המשפטיים יביאו לישיבה הבאה הצעה מגובשת.

ה. לנדאו: יש להביא עוד בחשבון סקרה שבעל המגרש לא ירצה לקבל מגרש אחר, וידרוש את שווי מגרשו בכסף. במקרה כזה לא תהיה לשוכר כל זכות.

סעיף הפרוצידורה המשפטית של ביצוע סעיפי הוצאה-לפועל של משכנתא? האם אין צורך בפרוצידורה חדשה לחלוטין למור שינוי הבעלות או זכות בדי-מיצרא, אם זה הולך אחרי הבעל או לא?

מר גלס: גם לצורך הוצאה-לפועל באת החלטה החדשה במקום החלטה הקודמת. בעל המשכנתא הוא צד בהליך התכנוני, ואם הוא חושב שהפרוצדורה עשויה לפגוע בזכותו הוא לא יוכל להביא את התנגדותו בפני הוועדה המחוזית. אם הסתייגויותיו לא יתקבלו - הרי אם זה פס'ד ולא משכנתא, הפרוצדורה היא קלה; הנושה מבקש במסדר הוצאה-לפועל לעקל גם את תביעת הפיזאיים של בעל המגרש לוועדה המחוזית. בענין משכנתא המאב שונה, כי משכנתא אפשר להוציא לפועל ללא פס'ד ואי אפשר לבוא כאן בהליכים של הוצאה-לפועל ובעל הזכות לפיזאיים.

תוספת סעיף 20(ו) לפקודה

היו"ר י. ריפתין: (קורא את הסעיף).

ד. הכהן: לסעיף זה ביקשתי בישיבה הקודמת שה"כ שורש יקרא הצעה שלי. דברי טכונים בעיקר להגבלת טועד הבוררות.

שר הפנים: במידה שהיו בהצעתך דברים נכונים - מקומם במקנות ולא בהוק.

ה. לנדאו: אבי רוצה לעודד את בעיית האודעות לבעלי מגרשים. הנוהג הוא שמפרסמים ענין זה ברשומות ובעתון יומי אחד. באיזו מידה עשויה אודעה כזו להביע לידיעתם של המעוניינים? אני מציע שבמידה וכתובותיהם של בעלי המגרשים ידועות - צריך לשלוח להם אודעה הביתה בדואר רשום. נוסף לכך הייתי מציע שהדבר יפורסם בשני עתונים יומיים.

בקשר לכך מהעוררות בעיות של בעלי מגרשים שמינם בארץ. אם כתבתם של אלה ידועה - צריך לשלוח אודעה גם להם.

ועדת הפנים - 18.6.57

ח. לנדאו:

שאלה שניה: ייתכן ששחד מבעלי המגרשים
מגרשו ויחד יתבע פיצויים. לפי מה יוערך מגרשו? האם לפי המחיר
של ספרון או לפי מחיר מושע? יש הבדלים במחירים הללו.

אני מתנגד למוסד המוצע כאן, לבדרות. אני
סבור שהדבר הזה יכול להיעשות רק ע"י ביהמ"ש. הבדרות רק טאריכה
את הפרוצדורה כולה, ועל פס"ד של בדרות אפשר בלאו הכי לערער
בפני ביהמ"ש.

לגבי בעיית התשלום: אם הוועדה התחזתה
קונה מבעל המגרש את חלקו, מתי היא חייבת לשלם לו את הכסף? הסייג
בדבר מועד התשלום צריך להיות קבוע וברור, לאחר שגובה הערך כבר
נקבע.

מר גלס: מה שנוגע להודעה האישית - כל העניין הוא
עניין של תכנית כללית הנוגעת לאו דווקא
רק למלה שייפגעו ע"י רפרזלציה. יש תכניות של בנין ערים הפוגעות
הרבה יותר מאשר רפרזלציה, ואין להפריד כאן.

לשאלה של מחיר ספרון ומושע - יש להבדיל בין
שני דברים: תכנית הרפרזלציה היא תכנית מפורטת. אם ע"י עצם הפיכת
מגרש ספרון למגרש מושע נגרם לאדם נזק - הוא בא על פיצויו לפי
סעיף 34 של פקודת בנין ערים הקיימת. כלומר: הפיצויים מתחלקים
לשניים: ראשית - אם היתה ירידה ערך מגרשו ע"י הפיכת ספרון למושע,
ושנית - מח"כ תיעשה ההערכה על בסיס של המושע, אבל הוא לא יפסיד
בגלל זה את חלק הפיצויים לפי השלב הקודם.

אשר למועד שבו צריכה הוועדה לשלם: - היא
צריכה לשלם מיד, כי לא נאמר שהיא רשאית לדחות את התשלום.

שר הפנים: אם לא נאמר שהיא רשאית לדחות את התשלום -
הריהי חייבת לשלם זאת בזמן סביר. מהו
זמן "סביר" - על כך יכול להיות ויכוח.

להצעתו של ח"כ דוד הכהן לקבוע מועד שבו
יכול הבורר להוציא את פסה"ד: - מה יקרה
אם תוך תקופה זו לא יוציא הבורר פסק-דין?

מר גלס: אם יועבר העניין כבדרות לביהמ"ש יהיה זה
ברוע פי כמה מבחינה זו, כי אין שום סעד
במקרה שהעניין נסחג בבית-המשפט ולא הצל הבורר.

שר הפנים: יש כאן מספר דברים שצריך להסיק אותם
בהתחשב בשתי עובדות: ראשית - שזהו קטע
אחד של חוק גדול שבו תבוא שורת שינויים שיופעלו גם לגבי כל מה
שנמצא כאן, ושנית - היות שזהו חלק קטן של כל אותן הפעולות הנוגעות
בהתחם לחוק הבניה, אין הגיון שושנה זאת פתאום כאן ולא בחלק היסודי
הטובה כבר בפני ועדת השרים שהיא האינסטנציה האחראית לכבי ההנחה
על שולחן הכנסת. בחלק ההוא כלול גם ענין ההודעות, הבדרות וכו'.
אלה הם דברים כלליים, אם כי גם שם אהיה אני בעד זה שתשאר בדרות.
אבל הויכוח צריך להידחות עד אז. לעצם העניין: אם הדוגמה היא לתובע
ולא לנתבעים - הרי הבדרות היא הדרך הטובה ביותר ולא ביהמ"ש.

מר הפרת: לכל תכנית בנין ערים יש חלק הנקרא תקנון,
והוא קובע כיצד תבוצע התכנית. בתוך זה יש
פרק סטטוטרי קבוע הנקרא "סמירת הוועדה" עד כמה שידועה הכתובה.
בוועדה המחוזית יושבים גם נציגי ציבור הדוגמים לאינטרס של הנפגעים
ודוגמים לכך שבתקנון הזה ייקבע שיש למסוד הוועדה מיסיון או
באמצעות העתונות. זהו התהליך כפי שהוא מבוצע למעשה, גם אם אין
הדבר מצויין בטפורש בחוק.

ועדת הפנים - 18.6.57

ח. לנדאו: בסעיף (2) נאמר: "... רשאית הוועדה המקומית לקבוע לו מועד... כאמור בסעיף קטן (1)". ומה עם הוועדה המקומית תצמצם את המועד?

שר הפנים: כתוב "ובלבד שתודיע לו על כך שלושה חדשים מראש". זה לטובתו של המיש.

ח. לנדאו: בסעיף (3) הקשור בסעיף 20(ד): אם הסמכות תועבר לביהמ"ש המחוזי, האם הסעיף הזה גם הוא יהיה קשור לסמכותו של ביהמ"ש המחוזי?

שר הפנים: כן.

לגבי מסירת ההודעות האישיות, אני מציע שהיו"ר יודיע בכנסת שהפעלה בתעוררה, אבל היות שזוהי שמאלה לא של החוק אלא של התקנות - הודיע מטרד המשפטים שבתקנון דואגים לכך שבמידת האפשר, עד כמה שהכתבות ידועות, ישלחו הודעות אישיות.

היו"ר י. ריפתי: לפני שאודיע על כך בכנסת הייתי מבקש לראות קודם את הנוסח של התקנון בענין זה.

ח. לנדאו: כשאראה את נוסח התקנון אחליט אם להכניס הסתייגות או לא.

דוד הלט: לקבל את הצעת שר הפנים: היו"ר יודיע בכנסת בענין מסירת ההודעות האישיות שהיות והדבר נוגע לתקנות ולא לחוק - הודיעו מטרד המשפטים שבתקנון דואגים לכך שעד כמה שהכתבות של הנוגעים בדבר ידועות, ישלחו הודעות אישיות.

זכות הסתייגות: ח. לנדאו.

שר דבססקי: אגודת המודעים המוסמכים עובדת עכשיו על עיבוד תקנון בקשר עם הרפזלציה. אחד הסעיפים בו הוא בענין הודעות לענין הרפזלציה. כיום יש תקנון, אבל לא לגבי כל מחוז.

שר הפנים: כיום יש ששה תקנונים של שש ועדות מחוזיות שכיום הן עצמאיות ולפי החוק שיוצע תהיה ועדת תכנון מרכזית שתהיה ממונה עליהם. בכל ששת התקנונים יש כיום פסקה בענין הודעות אישיות.

דוד הלט: לאשר עקרונית את סעיף 20(ו), שתוך הבחנה שענין הבוררות נשאר פתוח בהקשר עם סעיף 20(א) שטרם הוצב, ובתוספת ההחלטה שבתקבלה בנוגע להודעת היו"ר בכנסת. זכות הסתייגות: ח. לנדאו

תוספת סעיף 20(א) לפקודה (הטען הדין)

שר הפנים: לגבי האינסטנציה השלישית - אחרי הוועדה המקומית והוועדה המחוזית - אוכל לשלוח לכם את הטיוטה כפי שהוגשה לוועדת השרים, נוסחה שאיננה טובה.

בסעיף 20(א)(ד) שקלתי שוב את הענין, ובאתי לכלל מסקנה שאם תקבל כאן החלטה שתמסור את ההחלטות התכנוניות לטישהו שהיא מחוץ לתכנון - אקח את החוק בחזרה. אם יוחלט בוועדה על ביטול במקום בוררות, ייתכן שאכניס הסתייגות, אבל לא אראה בכך ענין עקרוני. אבל סעיף 20(א)(ד) הוא שונה. השאלה היא: מהי האינסטנציה להחלטות תכנוניות: משפט או תכנון? שום סעיף חוק לא יכולים לקבוע מהי תכנית נכונה. כיום יש ועדה עליונה שיט לה תפקידים סייעציה ומתמטים בלבד.

שר הפנים:

לפי הצעת החוק תהיה זו ועדה עליונה שתוכל גם להכריע. האינסטנציה התכנונית הזאת יושבים בה נציגי כל המשרדים הנוגעים בדבר: תחבורה, בריאות, חינוך וכו'. אם נכניס את ביהמ"ש כאינסטנציה לערעור - יהיה זה גמר התכנון. משום כך אני רוצה את הענין הזה כעקרוני. לא הכל יכול להיות מוכרע טופסית.

ח. לנדמן: לענין הסמכות של הוועדה המחוזית: אני מסכים שהוועדה התכנונית צריכה להיות האינסטנציה העליונה לתכנון. סעיף (ד) מדבר על סידת הספירה על היחסיות בשווי המגרש או על קרבת מקומו למגרש הקודם, לא על עצם התכנון. אך השאלה היא מי תהיה הסמכות בקשר לתביעות שיתעוררו בקשר עם הרפרזלציה לגבי השווי היחסי או קרבת המגרש למגרש הקודם; זוהי השאלה העיקרית העשויה להתעורר. בענין זה אני מציע להתיר לשופט שיפוט לפי שכלו הישר. בפניו תובא השאלה, עם הנפקת הוועדה המחוזית. אני מציע שהגישור הסופי של התכנית יהיה בידי רשות שופטת. כי עובדה היא שהוועדה המחוזית הזאת כולה סמוכה ע"י משרדים שונים. חלילה לי מלקטור באנשים אלה, אבל בדברים העלולים להיות מכריעים לגבי הרבה בעלי קנין צריך לתת אפשרות שהקביעה תיעשה ע"י רשות בלתי-תלויה. אינני חושב ששר הפנים צריך לרוצה פגיעה בו בענין זה.

גם לגבי סעיף (ג) אני מציע שיהיה זה ביהמ"ש ולא בהררות. כי בהררות אפשרית סחבת בעוד שבביהמ"ש יקבע השופט את הענינים טופסית והאמון בו יהיה הרבה יותר גדול.

לגבי סעיף (ב): לדעתי בצורתו הנוכחית הוא טמון. ההנחה היא שפרזלציה הראשונית הופקעו כבר קרקעות לדרכים ולמגרשי ציבור וכו', אולי לא במידה מספקת. מה גורלן של ההפקעות הראשוניות הללו ברפרזלציה? הסעיף הזה שומר על השווי היחסי לגבי הסה"כ. ההנחה היא שלאחר הרפרזלציה השווי לא יורד מלמ עולה. אבל יכולה להיות גם הנחה אחרת: שהסה"כ של השטח החדש קטן מן הערך של הסה"כ הישן. הסעיף הזה אינו קובע את הערך של הסה"כ החדש לגבי הסה"כ הישן. אם לאדם נשאר חצי ממגרשו בהתאם למה שהיה לו קודם, והשווי של מה שנשאר קטן ממה שהיה קודם, אם כי סה"כ לגבי כל הגוש שהיתה בו רפרזלציה נשאר אותו שווי - מהו הדין במקרה זה?

שר הפנים: השאלה איננה קשה בסעיף (ב) מלבד בהוק הבניה בכללו.

היור' י. ריפתין: בישיבה הבאה נקבל טענות מגודת הסודדים המוטסכים שביקשו להתקבל על-ידינו. בישיבה שלמחרת טכנן נסיים את הדיון, ואבקש את חברי הוועדה שיש לאם הסתייגויות, להכין אותן ולנסחן לקראת אותה ישיבה.

2. חוק להגרכת תוקף של תקנות ועת הירוש (יצאת לאו"ל)

היור' י. ריפתין: (קודם את החוק).

בענין זה היה כבר ויכוח בכנסת, ועלינו לקבל עתה הכרעה פורמלית בנדון.

שר הפנים: בדגש שמשרד הפנים יודיע שמיין לו צורך בחוק זה - בגמל זאת. אני רוצה לשאול את חברי הוועדה - איננו תובע זאת מלבד רק שואל - אם לא מוטב שבמדינתנו החוק הזה לשנה שלמה במקום לאי שנה, על-מנת לסבוע ויכוח נוסף ומיותר.

ח. לנדמן: יש לי בענין זה שתי הסתייגויות: 1) שיקבע בחוק הזה קריטריון ברור של "פעולה טדירה ותקינה של כוונות הבטחון", כלומר: קריטריון לבג"צ. אני יודע שהצבא

ועדת הפנים - 18.6.57

ח. לנדאו:

סתובגד, הכל היום אין קנה-מידה טובייקטיבי לבג"צ.

(2) שתהיה ועדת ערעורים על החלטה של הצבא, ועדה שבראשה יעמוד שופט מחוזי וחבריה יהיו באי-כוח שר הביטחון ושר הפנים.

ער הפנים: יהיה זה מנוחך לבנות להסביר לשופט שהיעדר קצין אחד ביחידת תותחנים מסויימת "פוגע בפעולתם הטדירה של כוחות צה"ל". מוטב אפוא לומר שמתה מציע לבטל את החוק הזה בכלל.

אשר לבג"צ, מישהו יכול לבוא לבג"צ כשהוא נושב שסתובלים בו. זאת אפשר לעשות גם היום.

אשר לוועדת ערעורים - הסדובר הוא לא על "אזרח" בלא על "יוצא-צבא". ועדת ערעורים אזרחית שלפניה צריך יהיה להסביר את כל הנימוקים הצבאיים היא דבר בלתי-אפשרי.

ח. לנדאו: כפי שהסבירו זאת אנשי הצבא, הסדובר הוא במספר סומכים סינוח בטינו. הטייג הזה צריך להיות להיטטר בחוק.

הרחלס: לאשר את החוק לחצי שנה.

הסתייגות: ח. לנדאו

3. מסקנות הוועדה בענין הבתים הרעועים

היו"ר י. ריפתי: לפני שבועות אחדים קיימנו דיון בסוגית הסכנים המסוכנים בירושלים ובסקומות אחרים, בעקבות הצעה לסה"י של ח"כ מגורי-כהן. הוטכם אז שחברי הוועדה שיש להם האצות סינוחות יגישו אותן בכתב. קיבלתי רק הצעה אחת לסיכום הדיון, הצעה כדלקמן:

"1. ועדת הפנים דנה בהצעתו לסה"י של ח"כ מגורי-כהן בענין מצבם של ספוני הבתים הרעועים בירושלים ובסקומות אחרים.

הוועדה קיבלה את הדו"ח של ועדת החקירה שהוקמה בזמנו ע"י מועצת עיריית ירושלים לחקור בנושיות התמוטטות בנין זובאק ביום 24.11.55 ושמעה מפי נציגי העירייה פרטים וידיעות על הבניינים המסוכנים בעיר ומצב המפונים וכן על פעולות העירייה ומטמצייה לפתור את בעיית שיכונם מחדש של המפונים.

2. כן הוגש לוועדת הפנים הדו"ח של הוועדה שנתמנתה ביום 19.2.56 ע"י שר הפנים, סורכת מנציגי משרדו ומנציג משרד המשפטים, לשם חקר בעיית המפונים המסוכנים בהיקף-ארצי. הוועדה קיבלה הסברים לדו"ח זה מפי נציגי משרד הפנים.

3. לאחר דיון בבעיית המפונים המסוכנים בטרך על יסודי הדינים-וחשבונות וההסברים הנזכרים לעיל, ולאחר שקיבלה לתשומת לבה את הטלצותיה-המקיפות של הוועדה שהוקמה ע"י שר הפנים,

ועדת הפנים -

ועדת הפנים - 18.6.57

היו"ר י. ריפתיין:

- א. מקדמת בברכה את יזמת שר הפנים במנותח ועדה בין-מסודית פנימית שחקרה, תוך כדי שפיעת גורמים ציבוריים שונים, את בעיית הטכנים הטכונים והגישה לשר את הטלגרות לפתרון הבעיה.
- ב. מביעה תשאלתה בפני הממשלה שתתן בהקדם את דעתה למציאת הסדר סמלכתי דחוף לשיכונן של משפחות שיש לפנות מטכנים טכונים בערים ובמושבים בהם טרוכזים טכנים כאלה, ולבעיות האיטון הכרוכות בזה.
- ג. מביעה תקוותה ששר הפנים יגיש הצעת חוק לכנסת בהקדם, בהתאם להודעתו בוועדה, שתדון בשאלות הניתנות להסדר בדרך החקיקה, שהן בעיקר: דיכוזן ותיקונן של ההוראות הקיימות בחוקים שונים בדבר הדיסתם של טכנים טכונים ובהגרת האחריות המזרחית והפלילית הקשורה בבעלותם, בהחזקתם ובהעברתם של טכנים אלה.

הצעת הטיכום איננה מדברת על הצעה קונקרטיה מטויימת להסדר כספי, אם קרן או צורה אחרת.

הייתי מציע להוסיף להצעת המסקנות עוד טסקנה: שהוועדה מבקשת שיימסר לה ע"י משרד הפנים דו"ח על התפתחות הפעולה הזאת כעבור זמן מה, כדי שיהיה ברור שהעניין לא נגמר ע"י שפיעת הדו"חות בלבד. בהזדמנות זו רציתי לציין לסבח את עיריית ירושלים. היה פה דיון אגב-אורח עם ח"כ דוד הכהן בשאלה שלא היתה קשורה ישירות לנושא הנדון, וביקשתי מהעירייה דו"ח מיוחד בעניין זה. הדו"ח נתקבל מיד. מבחינה זו היה בינינו ובין העירייה שיתוף פעולה ראוי לסמו.

ד. הקטין: אני חושבת שצריך להסליף בטייחוד במסקנות על דחיפות העניין.

ח. לנדאו: היות ורוב הפרטים שהוועדה שמעה קשורים בעיקר בעיריית ירושלים, אציע אני במסקנות שהוועדה מבקשת מן הממשלה להביא בפניה סקר של המצב בשטח זה בארץ כולה. אני מצטרף להטלצה על הוספת פסקה בדבר דחיפות העניין.

כן אני מציע שיודגש במסקנות טבעיית המטכנים הטכונים היא בעיקר במטכנים שהם בבעלותה של המדינה, רשות הפיתוח, או בשכונות עוני שבהן שוב לא ייתכן כמעט פתרון בדרך פרטית. דבר זה מטיל על הממשלה את החובה של פתרון סמלכתי לבעיה.

היו"ר י. ריפתיין: לשאלת הסקר: - בדו"ח שקיבלנו ממשרד הפנים מדובר על המצב בארץ כולה. אחת המסקנות של הדו"ח היא עריכת סקר עדכני. דבר זה כרוך בטכנים לא קטנים. אני טוכן להוסיף שאנו טופכים ידינו על עריכת הסקר העדכני הזה, ותוך כדי השלמת הסקר תחזור הוועדה לטפל בשאלה.

אין ספק שצריך להכניס את הגורם של דחיפות ואף לציין במשפט כללי שאלה הם טוגי בתים שבחלקם הם בבעלות פרטית, בחלקם בפיקוח ממשלתי ובחלקם בשכונות עוני.

מר גיש-שלום: בקשר עם הדחיפות אולי רצוי היה להכניס למסקנות את המלים "לקראת עונת הגשמים הקרובה".

אשר למפונים: יש כאלה שהוצאו מהבתים ושאינם להם כל טחסה, אבל עיקר הבעיה היא של אנשים שטרם הוצאו מבתיהם והם טועמדים עדיין להיות מפונים. צריך להדגיש את ההבדל בין שני הסוגים.

ועדת הפנים - 18.6.57

הכינוסטרדית

מך רנוזן: רציתי לציין שבדברי הוועדה/על הדחיפות הם שהסרילו את מסרד הפנים לזרז את הענין , אם כי מסרד הפנים הוא שהיה יוזם הוועדה מלכתחילה.

נעשה מאטך כדי להפעיל מסקנות מספר שאינן קשורות בהצעת חוק. יש הצעה לנסות טרם עם האוצר, רשות הפיתוח ומשרד העבודה, כדי להקים רשות מיוחדים לטבניט מסוייטים, ובעיקר לשדיין כבר עכשיו מהשיכונים המטשלתיים והציבוריים מקומות לקלינת טפונים. יחד עם זאת אנו בודקים אם אפשר גם בלי הצעת חוק לעשות משהו בקשר עם הקפאת המגורים ותפישת דירות, על-סנת להקל על המעולה.

החלטת: לקבל עקרונות את הצעת המסקנות שהוצעה ע"י היו"ר, בתוספת המסקנות הנוספות שהוסכם עליהן.

(הישיבה נועלה ב-10.45)